

University of Groningen

40 jaar Kernfysisch Versneller Instituut

Woude, Adriaan van der

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version

Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:

2008

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):

Woude, A. V. D. (2008). 40 jaar Kernfysisch Versneller Instituut. s.n.

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

Voorwoord

Voor u ligt een boek over het Kernfysisch Versneller Instituut te Groningen, geschreven naar aanleiding van het 40-jarig bestaan in december 2008. De auteur heeft de ontwikkeling van het instituut over vrijwel de gehele periode meegemaakt, met uitzondering van een verblijf van een aantal jaren in de VS om daar te werken met een soortgelijke versneller. Deze nabije betrokkenheid heeft als voordeel dat Van der Woude zeer vertrouwd is met de ins en outs van de apparatuur en met de fysica die daarmee is en nog wordt bedreven. Zoals altijd is het tot stand komen van een grote onderzoekfaciliteit als het KVI een worsteling. Professor Brinkman had het destijds niet gemakkelijk om zijn nabije en landelijke collega's en financiers te overtuigen van het nut en de noodzaak om een dergelijk semi-'big science'-project in Groningen van de grond te krijgen. Maar door slim manoeuvreren en ongetwijfeld geholpen door zijn niet geringe diplomatieke capaciteiten is het uiteindelijk toch gelukt.

Van meet af aan had het KVI meerdere bazen. De daarmee gepaard gaande bestuurlijke complicaties heb ik ook zelf ondervonden en ze zijn niet gering. Steeds moesten er creatieve oplossingen worden bedacht, niet alleen voor de hardware maar zeker ook voor de pecunia, waarvan de beschikbaarheid altijd geringer is dan men zich zou wensen. Toch heeft zo'n bestuursconstructie ook zijn voordelen: er is meestal wel één van de betrokken partijen bereid wat meer te doen en de anderen kunnen daarbij dan niet achterblijven. En geldgebrek wil nog wel eens leiden tot een slimmere manier om iets tot stand te brengen en leidt daarnaast tot het benutten van inverdiensmogelijkheden en daarmee tot toepassingen die anders niet aan bod zouden zijn gekomen. Maar het belangrijkste is dat zo'n gecompliceerde machine met de daarbij horende analyse-apparatuur goed werkt en doet wat er van wordt verwacht. Dat is een avontuur op zich, waarbij ieder die zich wel eens in dergelijke ontwikkelingen heeft gestort met een zeker nostalgie zal terugdenken aan barre tegenslagen en de uiteindelijke overwinning wanneer het lek dan toch boven water komt. Ook daarvan geeft dit boek bij tijden een meeslepend beeld.

Intussen is de kernfysica door de resultaten van het KVI duidelijk beïnvloed, heeft Groningen door de achtereenvolgende vernieuwingen nu al decennia een top-onderzoekfaciliteit in Paddepoel die vele internationale bezoekers en medewerkers trekt en kan de oogst ook buiten de kernfysica in meerdere opzichten uitstekend worden genoemd. Het was en is de moeite waard!

Dit boek geeft van de eerste jaren en van de daarop volgende ontwikkelingen en het gebruik van de opeenvolgende machines in het KVI een helder beeld. Gelukkig schroomt de schrijver niet ook minder gelukkige episodes te belichten en af en toe valt er zelfs enige kritiek te lezen. Het probleem van contemporaine geschiedschrijving is natuurlijk dat de tijdsafstand onvoldoende is om scherpe oordelen te vellen en die moet u dan ook niet verwachten. Voor hen die het KVI van nabij of wat verder weg hebben meegemaakt en voor de geïnteresseerde leek en bestuurder valt er veel te genieten.

R.J. van Duinen